

Vejledning til udfyldelse af skabelon til den nationale del af studieordningen for tekniske og merkantile erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser

Indledning

En studieordning er et sæt regler, der regulerer en uddannelse. Studieordningen er først og fremmest en beskrivelse af uddannelsens faglige indhold, og alle erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser skal have en studieordning.

En studieordning indeholder også en beskrivelse af en række forpligtelser for institutionerne, f.eks. hvordan eksamensformen er, og om der er intern eller ekstern censur, og hvilke krav der stilles til de studerende.

Sammen med en række love og bekendtgørelser fastsætter studieordningen dermed, hvad der er gældende ret for uddannelsen.

Studieordninger er opdelt i en national del, som de udbydende institutioner skal være enige om, og en lokal del, som den enkelte institution kan fastsætte. Den enkelte institution må gerne samskrive de 2 dele i en samlet studieordning.

Dette er en vejledning i, hvordan man udfylder skabelonerne, som udgør den *nationale* del af en studieordning. Den enkelte institution bestemmer selv indholdet af den lokale del.

Vejledningen er tænkt som en støtte til uddannelsesnetværkene, der i fællesskab formulerer teksten til den nationale del ud fra rammerne i *uddannelsesbilaget*. Uddannelsesbilagene kan findes i bekendtgørelse om tekniske og merkantile erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser (herefter *uddannelsesbekendtgørelsen*), bilag 1. Henvisningerne i denne vejledning og i skabelonerne er til bekendtgørelse nr. 2673 af 28. december 2021 om tekniske og merkantile erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser, som var gældende, da vejledningen blev skrevet.

Udfyldelse af skabelonen

Skabelonerne, som skal udfyldes for studieordningens nationale del, kan findes på Uddannelsesministeriets hjemmeside her: [Omlægning af tekniske og merkantile uddannelser](#).

Skabelonerne er obligatoriske at bruge, jf. uddannelsesbekendtgørelsen, § 21, stk. 2, 2. pkt.

Vejledningen gælder for følgende uddannelsesstyper:

1. Erhvervsakademiuddannelser
2. Erhvervsakademiuddannelser med bekendtgørelsesfastsatte studieretninger
3. Professionsbacheloruddannelser
4. Professionsbachelor med bekendtgørelsesfastsatte studieretninger
5. Professionsbacheloruddannelse, der er tilrettelagt som selvstændig overbygningsuddannelse – top-up
6. Professionsbacheloruddannelse, der er tilrettelagt som selvstændig overbygningsuddannelse med bekendtgørelsesfastsatte studieretninger – top-up.

Vejledningen følger skabelonens struktur og rækkefølge og:

- alle afsnit skal udfyldes efter vejledningens anvisninger, så det sikres, at de fastsatte studieordningsregler overholder gældende love og bekendtgørelser.

- der må ikke fastsættes supplerende regler ud over dem, der er krævet ifølge studieordningsskabelonen.

Den enkelte institution har pligt til at indhente godkendelse af studieordningens indhold i bestyrelsen, jf. institutionslovene¹, for både den nationale og den lokale del. Det er bestyrelsen på den enkelte institution, der har mandat til at godkende studieordninger, selvom dette mandat oftest er uddelegeret til rektor. Hvis mandatet er uddelegeret, er det rektor, som kan godkende.

Tekst markeret med grønt i skabelonerne er hjælpetekst, som skal slettes før den nationale del af studieordningen sendes i høring i de udbydende institutioners kvalitetsafdelinger.

Tekst markeret med gult i skabelonerne, skal erstattes af den relevante tekst for den pågældende uddannelse.

Ved tekst, som er rød, skal der vælges en af flere muligheder (fx prøve(r)).

Vejledning til udfyldelse af de enkelte afsnit i skabelonen for den nationale del af studieordningen

1. Uddannelsens mål for læringsudbytte

Her fastsættes uddannelsens *slutmål*. Disse fastsættes som

- viden,
- færdigheder og
- kompetencer

den uddannede skal opnå i henhold til den relevante *typebeskrivelse* i den danske kvalifikationsramme for videregående uddannelser. Læringsmålene skal være formuleret inden for uddannelsens fagområder, som er fastsat i uddannelsesbilaget (bekendtgørelsen).

Se mere om den danske kvalifikationsramme for de videregående uddannelser [her](#).

1.1. De enkelte studieretningers mål for læringsudbytte

Dette afsnit udfyldes kun, hvis uddannelsen er tilrettelagt med bekendtgørelsesfastsatte studieretninger, jf. det relevante uddannelsesbilag til uddannelsesbekendtgørelsen.

Der fastsættes *et samlet sæt* læringsmål for de enkelte studieretninger opdelt i

- viden,
- færdigheder og
- kompetencer.

Læringsmålene, som fastsættes for hver studieretning, skal være formuleret inden for studieretningens fagområder, som er fastsat i uddannelsesbilaget (bekendtgørelsen). Læringsmålene for de enkelte studieretninger er en sammenhængende del af uddannelsens samlede mål for læringsudbyttet. Med sammenhængende menes, at en studerende på en uddannelse med studieretninger både skal opnå de

¹ Lov om erhvervsakademier for videregående uddannelser og Lov om professionshøjskoler for videregående uddannelser

læringsmål, som er beskrevet i afsnit 1 (uddannelsens læringsmål) og *tillige* de læringsmål, som gælder for den studieretning, den studerende følger.

2. Uddannelsen indeholder følgende nationale fagelementer

Når de nationale fagelementer fastsættes, skal der være særlig fokus på:

- at navngivning og indhold i de nationale fagelementer svarer til de fag-/uddannelseselementer, de studerende møder i skema/undervisningen o.l.
- at de nationale fagelementer opdeles i det nødvendige detaljeringsniveau, så de ikke behøver at blive opdelt i mindre fagelementer i forhold til afprøvningen af nationale fagelementer.

2.1. Navnet på fagelementet

Navnet

Navnet skal være sigende og oplysende for både den studerende, undervisere og bedømmere.

Indholdet

Det *faglige* indhold beskrives sigende og oplysende i prosa.

Det faglige indhold skal være inden for rammen af uddannelsens fagområder, som de er beskrevet i det relevante uddannelsesbilag til uddannelsesbekendtgørelsen.

Fagelementet udfoldes med angivelse af, hvad elementet fagligt *beskæftiger* sig med.

Eksempler på indholdsbeskrivelse:

Regnskabsanalyse

Fagelementet beskæftiger sig med grundlæggende regnskabsanalyse af en virksomhed, herunder beregning af nøgletal for en virksomheds rentabilitet, likviditet, kapitalstruktur og driftsmæssig struktur. Endvidere indgår vigtige sammenhænge mellem nøgletallene med henblik på at kunne bedømme virksomhedens økonomiske situation, styrker, svagheder og udviklingsretning.

Materialelære for produktion og konstruktion

Fagområdet beskæftiger sig med materialer generelt, men med hovedvægt på metaller. Polymerer, keramer og kompositter supplerer. Der fokuseres på sammenhængen mellem materialernes fremstilling og forarbejdning, deres indre struktur og deres mekaniske egenskaber og opførelse.

Bemærk at formuleringerne i de to eksempler **ikke** er udtrykt i

- kompetencer, som den studerende gives mulighed for at opnå. Kompetencerne er beskrevet i læringsmålene, jf. nedenfor, eller
- mål med fagelementet.

Læringsmålene

Læringsmålene opdeles – i overensstemmelse med uddannelsesstypen – i:

- viden,
- færdigheder og
- kompetencer

som den studerende skal opnå.

I opdelingen skal det sikres, at læringsmålene for alle uddannelseselementer, praktik og det afsluttende eksamensprojekt eller bachelorprojektet tilsammen fører frem til uddannelsens slutmål. Læringsmålene for de lokale fagelementer er dog beskrevet i institutionsdelen af studieordningen.

Hvis der ikke er/kan opstilles læringsmål i alle tre kategorier (viden, færdigheder og kompetencer), anføres kun de relevante kategorier, fx kun viden og færdigheder.

ECTS-omfang

ECTS-omfanget af et uddannelseselement (her et nationalt fagelement) skal være mindst 5 ECTS, jf. § 8, stk. 1, 2. pkt. i uddannelsesbekendtgørelsen.

Det er uddannelsesnetværket, som har ansvaret for, at ECTS-vægtingen og fordelingen på uddannelseselementer overholder kravene, som er fastsat i bilaget for den pågældende uddannelse i uddannelsesbekendtgørelsen.

2.2. Navnet på fagelementet

Udfyldes, som det fremgår ovenfor under 2.1.

2.3. Navnet på fagelementet

Udfyldes, som det fremgår ovenfor under 2.1

Flere fagelementer

Det er uddannelsesnetværket, som beslutter, hvor mange fagelementer uddannelsen skal indeholde.

For uddannelser med flere bekendtgørelsesfastsatte studieretninger, skrives studieretningernes nationale fagelementer i forlængelse af de nationale fagelementer, som er fælles for alle studerende. Disse fagelementer angives også med afsnitsnummerering 2.x på overskriftsniveau 2.

~~2.4. Antal prøver i de nationale uddannelseselementer~~

Dette punkt er udgået af den nationale del af studieordningen.

Med udstedelsen af uddannelsesbekendtgørelsen - bekendtgørelse nr. 2673 af 28. december 2021 om tekniske og merkantile erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser – bortfaldt bestemmelsen om, at antallet af prøver for de nationale fagelementer skulle fastsættes i den nationale del af studieordningen.

Nu skal antallet af prøver for hele uddannelsen – udover praktikken, se afsnit 3 – fastsættes i den lokale del af studieordningen, dvs. af den enkelte uddannelsesinstitution.

3. Praktik

Der henvises til vejledningen om fastsættelse af viden, færdigheder og kompetencer og ECTS-omfang ovenfor under punkt 2.1.

Eksempel på læringsmål (niveau 5, erhvervsakademiniveau) til inspiration:

Praktikken skal sikre praksisnærhed og udvikling af erhvervsrettede faglige og personlige kompetencer mod det selvstændigt udøvende. Den studerende skal kunne løse praktiske problemstillinger på et metodisk grundlag med inddragelse af relevante teorier og modeller og herigennem bidrage til gennemførelsen af værdiskabende aktiviteter i virksomheden.

Læringsmål for praktikken på uddannelsen

Viden

Den studerende har:

- udviklingsbaseret viden om praktikvirksomhedens praksis samt central anvendt teori og metode inden for praktikfunktionen og den pågældende branche,
- forståelse for praksis og central anvendt teori og metode i praktikfunktionens erhverv samt kan forstå praktikfunktionens praksis og anvendelse af teori og metode.

Færdigheder

Den studerende kan:

- anvende centrale teorier og begreber, der knytter sig til beskæftigelse inden for praktikfunktionens erhverv,
- vurdere praksisnære problemstillinger for virksomheden og opstille løsningsmuligheder i relation til praktikfunktionen,
- formidle praksisnære problemstillinger og begrundede løsningsforslag til kunder, samarbejdspartnere og brugere i relation til praktikfunktionen.

Kompetencer

Den studerende kan:

- håndtere udviklingsorienterede situationer i praktikopholdets sammenhænge,
- deltage i fagligt og tværfagligt samarbejde i praktikvirksomheden med en professionel tilgang i relation til praktikfunktionen,
- i en struktureret sammenhæng tilegne sig ny viden, færdigheder og kompetencer i relation til erhvervet inden for praktikfunktionen.

4. Krav til det afsluttende eksamensprojekt henholdsvis bachelorprojektet

I pkt. 4 kan uddannelsesnetværket fastsætte specifikke faglige krav til det afsluttende projekt, som supplerer kravene i de 2 første afsnit, der allerede fremgår af skabelonteksten i punkt 4. Kravene i de 2 første afsnit stammer fra uddannelsesbekendtgørelsen og kan ikke ændres.

Uddannelsesnetværket skal være enige om de eventuelle øvrige faglige krav, som stilles.

Eksempel 1:

Projektet munder ud i en rapport og et produkt. Produktet skal være en digital medieproduktion.

Eksempel 2:

Bachelorprojektet skal være tværfagligt, og der skal være opstillet økonomiske scenarier for konsekvenserne af de foreslåede løsningsforslag på problemstillingen.

Det skal endvidere angives, hvor mange ECTS-point det afsluttende projekt tæller. Det kopieres fra det relevante bilag til uddannelsesbekendtgørelsen.

Prøveformen er fastlagt i eksamensbekendtgørelsen og er gengivet ordret. Teksten skal ikke ændres. Tidligere stod der ”skriftligt” projekt, men bekendtgørelsen fastsætter ikke, at det skal være skriftligt f.eks. som en projektrapport eller lignende. Formuleringen i skabelonerne reflekterer dette og åbner for andre afleveringsformer, såsom en digital aflevering eller et fysisk produkt.

Den enkelte institution kan fastsætte nærmere om formkrav til projekterne for deres studerende i institutionsdelen af studieordningen.

5. Regler om merit

Hvis der er indgået fælles meritaftaler for de nationale fagelementer, så anføres de nederst i dette afsnit. Den indledende tekst er fra uddannelsesbekendtgørelsen, § 23, og skal ikke ændres.

6. Ikrafttrædelse og overgangsordning (ved efterfølgende revisioner)

Ikrafttrædelse

Uddannelsesnetværket fastsætter ikrafttrædelsestidspunkt for revisionen.

6.1. Overgangsordning

Uddannelsesnetværket fastsætter, i hvilket omfang allerede indskrevne studerende kan følge den hidtidige gældende version af studieordningen, jf. eksemplet nedenfor.

For allerede indskrevne studerende gælder følgende overgangsordning:

Studerende, som er påbegyndt uddannelsen før ikrafttrædelsesdatoen, følger den nationale del af studieordningen af dd.mm.åååå indtil dd.mm.åååå.

Bilag 1 Opdatering af vejledningen

Vejledningen opdateres af

Erhvervsakademier Peter Jakobsen Juridisk chefkonsulent / Senior Legal Adviser KEA Kvalitet KEA – Københavns Erhvervsakademi Copenhagen School of Design and Technology Guldbergsgade 29 N DK 2200 København N Direkte: 4646 0366 Mail: petj@kea.dk Anette Bache Kvalitets- og analysechef / Head of Quality and Analysis Erhvervsakademi Aarhus Business Academy Aarhus Sønderhøj 30 8260 Viby J Direkte 7228 6003 Mail: abac@eaaa.dk	Professionshøjskoler Kristine Telford Christensen Juridisk specialkonsulent / Legal Advisor Studieservice UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole Niels Bohrs Allé 1 5230 Odense M Direkte: 24 92 48 71 Mail: krte@ucl.dk
--	--